

‘Nu ik ouder ben *durf ik meer*’

Haar doorbraak kwam met *Ja Zuster, Nee Zuster*, maar het grote publiek kent haar als de koele advocate Claire uit *Gooische Vrouwen*. Als moeder van een tweeling en actrice heeft ze een zware duobaan, maar ook een kleurrijk dubbelleven. **Tjitske Reidinga** over aardappelstempels, rode lopers en moederschap.

Heb je gepoept? Op het potje? Wat goed schatje! Actrice Tjitske Reidinga (35) belt met zoontje Foppe (2,5), de helft van haar twee-eiige tweeling. 'Samen met Foppe en Klaas heb ik bij de Hema een potje gekocht, en Jip & Jannekestickers om ze mee te belonen. Poepen vinden ze nog een beetje eng.'

Tijdens de fotoshoot kijkt ze zwoel de camera in, dan weer lachend, het haar achterover in de nek, om vervolgens met een serieuze blik de camera te verleiden. Ze houdt ervan op de foto te gaan, het hoort bij haar vak. 'Ik ben hártstikke ijdel,' grapt Tjitske. 'Ik vind het heerlijk om op toneel in de schijnwerpers te staan. Maar als ik op een verjaardag kom voel ik mij niet geroepen om mensen te entertainen, zodat ze denken: mag die vrouw niet weg? Ik houd niet zo van 'overnemers', mensen die ergens binnenkomen en

dan de hele ruimte overnemen. Ik weet dat ik van nature iets grappigs over me heb, daar kan ik niets aan doen. Soms hoor ik al ie-

mand in de zaal lachen terwijl ik amper met één been het toneel op ben gelopen. Humor vind ik belangrijk, het werkt relativerend. Ik heb de neiging om veel en voluit te spelen, iets wat vroeger nog veel erger was. Dan liet ik een hele parade van Tjitskes verschijnen om mijn rol leuk te maken. Ik was in mijn spel druk en chaotisch, om mijn onzekerheid te verbloemen. Nu ik ouder ben, durf ik meer los te laten, meer op mezelf te vertrouwen. Ik krijg meer behoefte aan rollen met diepgang. In *De geschiedenis van de familie Avenir*, geschreven door Maria Goos, sta ik soms als Toos op het podium zonder iets te doen. Dan speel ik ook een rol, die stilte heb ik moeten leren.'

Ook in haar rol van dochter in de telefilm *'n Beetje verliefd* heeft ze die nostalgische uitstraling die haar zo eigen is. Ze zou zo uit een boek van Cissy van

Marxveldt gelopen kunnen zijn.

Tjitske: 'Ik ben erg smaakvast, zolang ik mij kan herinneren heb ik een voorkeur voor fifties- en sixtiesjurken. Daar probeer ik tegenwoordig op te letten, ik wil voorkomen dat ik zo'n kindvrouwtje word. Niets is erger dan een volwassen vrouw die zich kleedt als een dertienjarige, net als een man met een Bert & Ernie-shirt, dat vind ik ook behoorlijk vernietigend. Ik heb trouwens de eigenaardige tik dat ik nog precies weet wat ik droeg bij belangrijke gebeurtenissen. Zo weet ik nog welk bruine truitje ik aanhad toen mijn eerste vriendje het uitmaakte, en dat ik tijdens Oudjaar 1993 die blauwe blouse met de hooggesloten kraag droeg.'

Afrikaanse blondine

Ze heeft weleens eerder gesproken over haar jeugd in Oeganda en Malawi, waar

haar vader als art director bij een reclamebureau werkte.

Omdat haar ouders besloten na een paar jaar terug te keren naar

Nederland,

kwam ze in Bussum te wonen. 'In Afrika woonden we heerlijk in een klein dorpje. Eerst in een knalroze huis met een veranda, later in een witte bungalow waar de ananassen aan de bomen groeiden. Het was een vrije, ongerepte omgeving, maar mijn wereld veranderde snel toen we weer in Nederland waren. Binnen de kortste keren kende ik alle scheldwoorden. Ik was een vrolijk kind, maar met mijn zelfgebreide geitenwollen jasje en ecoschoenen was ik in vergelijking met de kakkertjes uit mijn klas, een typisch VPRO-meisje. Dat was een moeilijke periode, ik werd stiller, onzeker. Ik zat met kinderen in de klas wier vaders bankdirecteur waren. Ze zagen er allemaal hetzelfde uit: nette sokjes, glimmende schoentjes. Ik voelde me eenzaam. Toen ik voor een verjaarsfeestje werd uitgenodigd om mee te gaan naar kindertheater

de Krakeling bleek dat mijn redding.

Vier jaar lang werd ik elke zaterdagochtend door mijn ouders naar Amsterdam gebracht om toneel te spelen. Dat werd mijn uitlaatklep. Ik vond het geweldig om met verschillende kinderen om te gaan, die net als ik niet in een hokje te plaatsen waren.

Als puber was ik vrij normaal, deed weinig extreems, ik was geen punker, werd niet op mijn dertiende ontmaagd en blowde niet.

Mijn moeder heeft het niet altijd even gemakkelijk gehad met drie creatievelingen om zich heen. Mijn broer is net als mijn vader art director geworden. Mijn moeder is veel rustiger dan ik ben, meer ingehouden. Van haar heb ik geleerd om door te zetten. Ik lijk eigenlijk op oma Jacoba, de moeder van mijn vader. Bij haar heb ik het idee dat ze al eeuwen bij me is. Mijn oma zou een fantastische actrice zijn geweest, ze kan prachtig verhalen vertellen, die ik wel duizend keer heb gehoord, maar telkens als nieuw ervaar. Zij is net als ik van de pieken en dalen. We zijn euforisch of stil, we kunnen mooi zijn maar ook lelijk, we willen grappig zijn maar kunnen ook een flauwe opmerking plaatsen. Ze is nu 87 jaar en ik spreek haar wekelijks, onlangs kwam ze nog bij ons in Amsterdam logeren. Ik heb een onbeschrijflijke band met haar.'

Knagend schuldgevoel

Samen met haar vriend, acteur Vincent Croiset, voedt ze de tweeling op. 'Het moederschap heeft mij rustiger gemaakt. Ik heb twee kinderen op de wereld gezet waar ik godsgruwelijk veel van houd, en voor wie ik verantwoordelijk ben. De eerste anderhalf jaar verliep alles vrij probleemloos, ik had zo naar ze uitgekeken. Maar ik had niet in de gaten dat ik mezelf voorbij holde. Ik was moeder geworden, we verhuisden naar een groter huis, ik begon met de opnames van *Gooische Vrouwen* en stond tussen door op het toneel. In die drukke periode nam ik geen tijd voor enige zelfreflectie. Als een tgv denderde ik maar door, tot ik bij mezelf dacht: ho! Wie ben ik nou eigenlijk? In die twee jaar als moeder van

Interview Tjitske Reiding

tekst: **Marieke Sibarani** | fotografie: **Jose van Riele** | visagie: **Ingrid Boekel** @ House of Orange | styling: **Marleen Mathijssen**

'Ik denderde
maar door,
totdat ik dacht:
wie ben ik
nou eigenlijk?

een tweeling heb ik nooit even de tijd gehad om stil te staan, om alle veranderingen te kunnen verwerken. Praten deed ik te weinig, alles bleef maar in mijn hoofd zitten. Als ik mezelf op een foto zie uit die tijd, zie ik dat ook terug. Via een vriendin kwam ik bij een haptonoom terecht, daar heb ik veel baat bij gehad. In het begin had ik ook last van schuldgevoel, mijn moederinstinct liet van zich horen. In een of andere chip staat toch ingeprent dat je er 24 uur per dag voor je kinderen moet

zijn. Maar ik genoot ook heel erg van mijn werk. Klopte dat dan wel? Diep in mijn hart had ik het gevoel dat ik dat ik een egoïstische keuze had gemaakt. Ik vond dat ik te veel voor mezelf koos, niet voor de kinderen.

Nu, ruim twee jaar later, kom ik erachter dat er geen reden is om een schuldgevoel te hebben. Ik heb ontdekt dat de afwisseling tussen werken en thuis mij erg goed doet. Mijn rol als moeder vind ik erg belangrijk, maar ik ben niet altijd de moeder die met aardappelstempels tussen het speelgoed zit. Dat is niet erg, het is gewoon zo. Ondanks alle drukte lukt het me om veel met de kinderen samen te zijn.'

Familiemens

Er zijn genoeg hulptroepen om voor Foppe en Klaas te zorgen, vanaf het begin is Nina de oppas in hun leven, samen met de oma's. En natuurlijk Vincent. 'Hij neemt zes dagen in de week de zorg voor die twee pittige mannetjes op zich. Er zijn tijden dat ik om drie uur 's middags van huis ga en 's nachts om half twee weer thuiskom. Vincent laat me dan de volgende ochtend uitslapen tot een uur of tien. De tweeling gaat sinds kort 's morgens naar de peuterschool, zodat hij ook even tijd voor zichzelf heeft. En als

hij een speelperiode heeft, zorg ik voor ze. We verdelen de zorg dan fiftyfifty. Ik begrijp wel dat relaties met kleine kinderen soms stukgaan. Het is hard werken, we hebben weinig tijd voor elkaar. Soms vergeet ik te vragen hoe zijn week was, maar er komt altijd wel een moment van bijpraten. Vincent heeft me ten huwelijk gevraagd, zes jaar geleden op een overvolle boot met luidruchtige vrachtwagenchauffeurs. Het was bedoeld als een romantische overtocht van Venetië

naar Griekenland.

Ik zei ja, maar een trouwerij is er nog niet van gekomen, samenwonen bevalt ons wel.

Ik ben het gelukkigst op de meest lullige momenten. Gisteren stond ik in de keuken, met Klaas op het aanrecht, mijn vader leunend tegen de

muur, mijn moeder vol aandacht luisterend. We praatten een beetje bij terwijl ik de komkommer sneed. Tegenwoordig willen mensen zo veel. Laat de dingen eens voor wat ze zijn en geniet ervan. Ik heb geen hoge verwachtingen van het leven, ga altijd van het slechte uit, dan valt het meestal best mee. Daarom ben ik niet vaak teleurgesteld, eerder verrast. Zo werd ik voor *De geschiedenis van de familie Avenier* gevraagd naast grote namen als Peter Blok en Gijs Scholten van Aschat te spelen. Drie weken lang was ik zenuwachtig, hoe zou ik mij staande houden? In plaats van constant in die onzekerheid te leven, stortte ik mij in het spel. Uiteindelijk durfde ik steeds meer, werd ik losser, leerde ik met weinig beweging een sterke rol neer te zetten.'

Sterallures

De recensies liegen er niet om, ze heeft niet te klagen over positieve aandacht. 'Ik werd laatst herkend door een Marokkaanse taxichauffeur,' lacht ze. 'Ik heb ooit geacteerd voor een cursus

Nederlands op dvd. Ik vind het moeilijk als iemand iets aardigs over me zegt, me complimenteert. Dat moffel ik het liefst weg door er een goede mop overheen te gooien. Zo ben ik opgevoed, mijn ouders zijn twee nuchtere Friezen. Je doet je werk, zo bijzonder is dat niet. Daarom verklaarde ik mijn carrièreverloop vaak als toeval. Ik vond het moeilijk te accepteren dat ik voor een rol werd uitgekozen omdat ik misschien best goed was. Ik moest ervoor oppassen niet alles kapot te relativieren. Over een paar jaar weet niemand meer wie ik ben, dacht ik dan. Wat stelt het voor? Tegelijkertijd vind ik dat ik niet meer als een dolle Muppet tegen mijn rollen aan mag kijken alsof dat alles zomaar op mijn pad is gekomen.'

Tjitske heeft zich als actrice ontwikkeld, ze is niet meer dat onzekere meisje dat haar kracht uit de lach probeert te halen. Ze heeft geen sterallures, al laat een rode loper haar niet koud. 'De droom over de rode loper te lopen heb ik altijd al gehad, maar in werkelijkheid valt het bar tegen. Ik weet nooit wat ik aan moet trekken, word chagrijnig van dat gewring in al die jurken waarvan ik vind dat ze me niet staan. En als de microfoon en de camera op me gericht zijn verander ik in een zwijgzame ijspegel. Het is allemaal gebakken lucht, ik kan er wel doorheen prikken. Iedereen speelt zijn rol. De fotograaf die plaatjes schiet terwijl hij soms geen idee heeft wie hij op de foto neemt, de journalist die vragen stelt omdat de camera nu eenmaal loopt. Ik probeer ervan te genieten, maar het is een spel, met een code. Maar mijn allergrootste droom is zingen in een bigband. Al mijn hele leven wil ik tussen de blazers staan met muziek van Gershwin en Cole Porter. Dat zal nooit gebeuren, ik kan nog net de toon houden van *Lang zal ze leven*.' □

De geschiedenis van de familie Avenier speelt nog tot 6 mei.

Info www.hettoneelspeelt.nl

De telefilm 'n Beetje verliefd is te zien op 20 mei, 20.30 uur, Ned 2.